

‘Vinger aan de pols en geen paniek’

Om de huidige financiële en economische crisis het hoofd te bieden, liet het inmiddels demissionaire kabinet Balkenende twintig werkgroepen nadenken over bezuinigingsvoorstellen, ook voor de gezondheidszorg. De uitkomsten daarvan zijn vastgelegd in het rapport *Brede Heroverwegingen* dat begin april verscheen. Wat betekent dit voor brancheorganisaties als FENAC, Siméa en SIAC? *Van Horen Zeggen* peilt de stemming bij Marco Strik, Marja Vollaard en Jaap Zwitser.

De getallen zijn niet mis: 6,35 miljard bezuinigen op curatieve zorg en 4,2 miljard aan besparingen op de AWBZ. Ook de voorstellen om dit te verwezenlijken liegen er niet om: meer doelmatigheid, verhoging van het eigen risico en een beperking van het verzekerde pakket. En dat laatste raakt ook de audiologische

zorg. Want het rapport noemt expliciet dat de vergoeding van hoortoestellen misschien niet meer in het basispakket thuishoort. “Een ingewikkelde boodschap”, vindt Marco Strik, directeur van bureau Audcom, het branchebureau van FENAC en Siméa.

Pakketadvies 2010

Dat vraagt om een toelichting. “Begin april verscheen ook het rapport *Pakketadvies 2010* van het College van Zorgverzekeraars (CVZ)”, legt Marco Strik uit. “Daarin staat juist dat de vergoeding van hoorhulpmiddelen naar een functiegerichte verstrekking, vergoed uit de basisverzekering. Dat advies is overigens ook in lijn met de politiek van de afgelopen jaren. De grondhouding is steeds geweest dat een hoorbeperking niet mag leiden tot sociale ongelijkheid. Bovendien is het allemaal ook uitvoerig besproken binnen NOAH, het Nationaal

Overleg Audiologische Hulpmiddelen, waaraan de KNO-vereniging, de FENAC, NVVS / FOSS, audiciens, industrie en ziektekostenverzekeraars Achmea en UVIT deelnemen. Die nieuwe bezuinigingsboodschap staat kortom haaks op dit alles. Ik snap natuurlijk wel dat het Pakketadvies in de huidige economische en politieke situatie moeilijk is door te voeren. Maar het advies volledig negeren, kan ook niet. Voorlopig verwachten de beleidsambtenaren van VWS dan ook een pas op de plaats.”

Kritisch volgen

De vraag is hoe je het beste met deze ontwikkelingen kunt omgaan? “Wij hebben ervoor gekozen niet nu al te roepen dat het allemaal niet kan en mag”, stelt Marco Strik. “Na de verkiezingen in juni krijgen we te maken met een ander politiek landschap en een nieuwe regering. Dat kan alles weer totaal veranderen. Wél gaan we heel kritisch en alert volgen hoe de minister van VWS met het rapport Pakketadvies omgaat. En we houden natuurlijk onze contacten met de Tweede Kamer warm. We bekijken per dag of, en zo ja hoe we verder actie moeten ondernemen. Geen paniek, en vinger aan de pols. Dat is in feite onze reactie.”

Onverantwoorde verschraling

Ook in de AWBZ moet flink worden gesnoeid, zo blijkt uit de voorstellen. “Ik houd mijn hart vast”, zegt Jaap Zwitser, secretaris ad interim van de Stichting Samenwerkende Instellingen Auditieve en Communicatieve sector (SIAC). “Een aantal voorstellen kan grote gevolgen hebben voor onze doelgroep. Zo is er een voorstel om mensen die nu groepsgewijze dagbesteding of individuele begeleiding uit de AWBZ krijgen daarvoor naar het gemeentelijk loket van de WMO te sturen. Plan is om gemeentes slechts voor de helft te compenseren om die taak uit te voeren. Verder lees ik in het rapport dat er geen zorg meer wordt vergoed voor mensen met een IQ van 70 en hoger. Dit treft vooral mensen met een lichte verstandelijke beperking die zich zonder hulp niet goed kunnen handhaven in de samenleving, waaronder mensen met auditieve en communicatieve beperkingen. Ook wordt voorgesteld om de kortdurende zorg (minder dan zes maanden) die nu nog onder de AWBZ valt, niet meer te vergoeden. Mensen moeten daar zelf maar een oplossing voor vinden, eventueel door zich bij te verzekeren als dat zou kunnen. Als dit allemaal zou doorgaan, betekent dit echt een onverantwoorde verschraling van de zorg voor mensen met een hoor- en/of communicatieprobleem.”

Samen sterk

Toch kiest Jaap Zwitser net als Marco Strik niet voor overhaaste acties. Wel vindt hij dat de gepresenteerde bezuinigingsvoorstellen aanleiding zijn om samen met alle

doven- en slechthorendenorganisaties op te trekken. “Door samen op te treden, staan we sterker. Bijna alle politieke partijen op één of twee na zullen willen bezuinigen op de AWBZ. Dat betekent voor ons dus werk aan de winkel. We moeten de straks nieuw gekozen Tweede Kamerleden goed gaan informeren over de consequenties die deze bezuinigingsvoorstellen hebben voor onze achterban. Het gaat erom dat alle zorg beschikbaar blijft, die mensen met hoor- en/of communicatieproblemen op grond van hun beperking ook echt nodig hebben. Dat is waarop onze inzet is gericht.”

Vast budget

De positie van Siméa lijkt anders te zijn dan die van de FENAC en SIAC. “Speciaal onderwijs lijkt niet op de agenda’s van politieke partijen te staan”, stelt Marja Vollaard, beleidsmedewerker van Siméa. “In geen enkel partijprogramma, op de SP na, wordt dit namelijk genoemd. “Intussen is al wel duidelijk dat vanaf 2012 een vast budget wordt gereserveerd voor zorg in onderwijs in plaats van een financiering die meegroeit met het aantal leerlingen. Dat budget is gelijk aan het budget uit de Rijksbegroting 2008, plus indexaties. Een financiering die meegroeit met het aantal leerlingen is voor cluster 2-leerlingen op termijn ongunstig. Het aantal leerlingen uit sommige doelgroepen daalt namelijk. Daardoor zou er steeds minder geld beschikbaar zijn om heel specifieke onderwijsexpertise voor die kleine doelgroepen te bekostigen. Om die reden hebben wij een paar jaar geleden al gekozen voor beleid op basis van een vast bedrag voor specifieke zorg, bijvoorbeeld voor het dovenonderwijs. De overheid sluit daar met haar beleid op aan.”

Kamerleden benaderen

Ook Marja Vollaard ziet in het rapport *Brede Herovervegingen* zaken die minder gunstig kunnen uitpakken. “In een van de voorstellen lees ik dat niet de Rijksbegroting van 2008 maar die van 2003 het uitgangspunt zou kunnen zijn voor het budget voor extra zorg in onderwijs. En dat budget was veel lager. Hierdoor zou het praktisch onmogelijk worden om passend onderwijs voor onze leerlingen aan te bieden. Vooralsnog lijkt de keuze die wij gemaakt hebben voor een vast budget redelijk goed uit te pakken voor cluster 2. Of dat in de toekomst zo blijft, kan ik nu nog niet voorspellen. Samen met cluster 1 gaan wij in elk geval de straks nieuw gekozen kamerleden actief benaderen om onze speciale positie binnen het speciaal onderwijs onder de aandacht te brengen!”

JOKE VAN DER LEIJ